

Subkulturer vises med et strejf af poesi

Mohamed Bourouissas blik på det marginaliserede, kriminaliserede og ikkeintegrerede er gennemsyret af et ønske om at vise menneskene bag.

**Mohamed Bourouissa:
HARa!!!!!!hAaaRAAAAA!!!
!!hHAaA!!!**

★★★★☆

Kunsthall Charlottenborg,
Kongens Nytorv 1, København K
Frem til 20. februar 2022.

Af Birgitte Ellemann Höegh
kultur@berlingske.dk

Hara' er et udtryk, narkohandlere i Marseille bruger som advarselsråb, når politiet er lige om hjørnet. I lydværket af samme navn skaber Mohamed Bourouissa et poetisk værk ud af samme. Nogle gange lyder dealernes råb frygtsomme, ja, nærmest desperate, andre steder som smukt søgende kald. Råbene blander sig med narkohandlernes åndedrag og sprog og med musik. Det hele forekommer

abstrakt, lidt *out of space*. Som om værket har sit eget liv.

Du kan opleve lydværket i Kunsthall Charlottenborg, der med udstillingen »HARa!!!!!!hAaaRAAAAA!!!!!!hHAaA!!!« åbner dørene for den fransk-algeriske kunstner, født i Algeriet i 1978 og bosat i Paris. I de seneste år har han huseret på alverdens kunstscener - blandt andet på Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Barnes Foundation i Philadelphia, senest på Goldsmiths CCA i London, og så har han en soloudstilling i Palais de Tokyo i Paris i 2023 under opsejling. Det er et vidnesbyrd om et godt ståsted.

Poetiske favntag med subkulturer

'Hara'-signalet resonerer med ordet 'bullshit' på arabisk og 'vitalt åndedrag' på japansk, fortalte Mohamed Bourouissa ved åbningen, og det kan man jo godt tygge lidt på!

Mohamed Bourouissa har installeret sit værk på kunsthallens første sal med et par sorte klapstole her og der. Nogle sætter sig ned for at fange lyden, andre går omkring i det tomme rum. Er det alene det, vi skal opleve herinde? Uden en lille intro er det lidt svært at få greb

Sammen med venner og venners venner fra miljøet iscenesætter Bourouissa fiktive øjeblikke fra optøjerne i 2005.
Foto: Kamel Mennour

Bourouissa beskæftiger sig med identitet og marginaliserede ungdomskulturer i de fattige randområder gennem hiphopmusik, foto, video og installationskunst.
Foto: Kamel Mennour

om, og publikum rækker ud efter katalogteksterne. Andre går hurtigt videre. Jeg kunne godt have tænkt mig at lytte til værket i et mere dunkelt og fortættet rum, der ville have intensiveret mit fokus. For jeg sidder her og stirrer på det gamle palæes kridhvite vægge og stuk. Men »Hara« har noget vidunderligt overraskende over sig, ligesom resten af Bourouissas værker, og det er måske dets styrke. Gennem hiphop, foto, video og installationskunst og med sit helt eget strejf af poesi, der flytter blikket på subkulturerne et nyt sted hen, beskæftiger han sig med identitet og marginaliserede ungdomskulturer i de fattige randområder.

For eksempel i fotocollagen »Périphérique« fra Paris' forstæder, hvor han selv er vokset op blandt immigranter og mennesker med etniske minoritetsbaggrunde. I kollagen iscenesætter han sammen med venner og venners venner fra miljøet fiktive øjeblikke før optøjerne i 2005. Under selve optøjerne var han bortrejst og oplevede dem i stedet gennem nyhedsudsendelser i tv.

KUNST

»'Hara'-signalet resonerer med ordet 'bullshit' på arabisk og 'vitalt åndedrag' på japansk, fortalte Mohamed Bourouissa ved åbningen, og det kan man jo godt tygge lidt på!«

Her bemærkede han, hvordan nyhederne gentog de samme billeder igen og igen: Billeder af vold og afsavn, der for ham at se var med til at forstærke et bestemt og begrænset blik på de mennesker, der bor i de områder. I sit værk læner han sig op ad den klassiske billedkunst og tilføjer en hel anden forståelsesramme, der får miljøet til at fremstå fornyet og human.

På et foto, hvor en flok unge mænd er i bevægelse hen over en græsskrænt og oppe på en mur, er han i dialog med Eugène Delacroix' berømte »Friheden fører folket på barrikaderne« fra 1830. Men i modsætning til Eugène Delacroix' leder, der har det franske flag hævet over hovedet, sænker Bourouissas fyr sit flag og demonterer dermed symbolet på republikkens grundlæggelse. Et andet sted i kollagen har en flok mennesker forsamlet sig i en cirkel i udkanten af en vandpyt, som de spejler sig smukt i.

Motivet får mig til at tænke på Henri Cartier-Bressons berømte foto »Derrière la Gare

Saint-Lazare« fra 1932, hvor han fanger en mand og hans skygge i et hop hen over en vandpyt. I Bourouissas foto står en mand i midten af cirklen og taler til de andre. Her hersker ro over flokken af lyttende mænd.

Værkerne er klæbet direkte op på væggen i en myldrende collage. Jeg forsøger at gå så langt tilbage i lokalet som muligt og få et overblik. Her er spændte øjeblikke, udvekslinger af tændte blikke, momenter i ro og smukke kompositioner fra en verden langt væk fra den, der læner sig op ad Kongens Nytorv. Jeg fornemmer godt, hvad Bourouissa vil her, men rummet er for lille, og jeg mangler en stol. Jeg ville gerne have kunnet slå mig lidt ned for at gennemtænke det her mylder.

Små opdagelsesrejser

I et af udstillingens sidste værker, »Temps mort« fra 2009, installeret på en gammel firkantet tv-kasse, er vi både inde i og uden for et fængsel. Det er et af Bourouissas tidlige videoværker, hvor han sms'er med en indsat.

Her er også brug for lidt koncentration for at få det umiddelbart ikke særligt funky, kornede videoværk til at synke ind. Navnlig i forhold til Bourouissa stortopslåede »Horse day«-video, der er installeret i sit eget rum og viser en dokumentar/kunsthøj, hvor virkelighed og iscenesættelse grovblendes.

»Horse Day« beskæftiger sig med sorte cowboys fra Philadelphia i USA, som Bourouissa slog sig ned iblandt i otte måneder for at forstå dem og vinde deres tillid. De er hollywoodfilmernes antitese. Hvor en velkendt cowboykliché er en hvid mand med stramme bukser, bredskygget hat og spidse støvler, traver de her ryttere med dreadlocks, shorts og hvide sokker i gummisko gennem en udbombet bys gader. Under forløbet stabler Bourouissa et kunstprojekt og en konkurrence på benene og får løftet Philadelphias cowboys et nyt sted hen med en filmisk intensitet og en udsyret stil, der kan minde om Quentin Tarantinos.

Men »Horse Day« rammer mig ikke nær så grundlæggende som Bourouissas lille und-

selige, dårligt optagede, kornede videoværk »Temps mort« gør. Her arbejder han igen sammen med den portrætterede om sin kunst. Opløst af grænser mellem virkelighed og iscenesættelse bliver hans univers til selvstændige små opdagelsesrejser.

I »Temps mort« opmuntrer Bourouissa den fængslede til at lade kameraet i hans mobil fungere som hans øjne. Vi ser ham berøre sin overkrop, kigge ud gennem fængselstremmerne til naturens vidder, spise en stabel mad på en blik tallerken og vandre omkring i sin elendige celle, mens vi krydsklipper til Bourouissas frihed i Paris' gader og på en togtur til Helsinki. Tonen i deres dialog er kærlig. Den ene er bag tremmer, den anden ude i fuglekvidderet. Vi hører aldrig, hvad den fængslede sidder inde for. Bourouissa er i dialog med manden bag den kriminelle handling.

Kringlet distance

Samme fokus gør sig gældende i »Shoplifters«-serien. En supermarkedsejer i Brooklyn har taget polaroidfotos af mennesker, mestendels med anden etnisk baggrund, der har forsøgt at stjæle varer i hans forretning. Portrætfotos MED deres tyvekoster. De har indvilget i, at deres portræt er slået op i forretningen, for til gengæld at undgå at blive meldt til politiet. Nu hænger de bag kassen til skræk og advarsel, som en nutidig gabestok. Bourouissa har fået lov til at forstørre polaroidbillederne og har installeret dem på trådhegn på sin udstilling. Det viser sig at være dagligvarer, de har mellem hænderne - æg, toiletpapir og brød. Deres blikke er skæmte, de ser pressede ud.

Der er så meget inderlighed i Mohamed Bourouissas værker, men også en hel del kringlet baggrundsviden at sætte sig ind i. Jeg gør det gerne, men det skaber lidt distance, der får værkerne til at ramme knap så rent.

Mærkeligt nok. For Bourouissa er woke, og det mener jeg i positiv forstand, i sine mangeårige humane opgør med racestereotyper og postkoloniale forhold, som siden er gået hen og er blevet et af kunstscenens absolutte hotte undersøgelsesrum. Men det er, som om Bourouissa ikke får sine værker til at gøre den forskel, han gerne vil. Måske det kunne være lykkedes mere virtuost i en anden iscenesættelse, er mit ydmyge bud!